Lieta Nr.C33483218
Lietas arhīva Nr.C-1235-22/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Daugavpilī, 2022.gada 20.decembrī

Daugavpils tiesas tiesnese I.Vaivode
ar sekretāri S.Timofejevu
piedaloties maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" /amats/ /pers. B/, /pers. C/ kā atbildētāja–sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" pārstāvim un atbildētājam
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" prasībā pret /pers. E/, sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

Aprakstošā daļa

[1] Maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" /amats/ /pers. B/ cēla tiesā prasību pret /pers. E/, sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

[1.1] Prasībā norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 12.februāra spriedumu pasludināts prasītājas maksātnespējas process un par maksātnespējas administratoru iecelts /pers. B/. Administrators ar 2018.gada 14.februāra lēmumu Nr./numurs/ par parādnieka pārstāvi noteica /pers. F/ un pieprasīja nekavējoties nodot administratoram visu prasītāja mantu un dokumentāciju. Parādnieka pārstāvis ignorēja administratora pieprasījumu. Ar 2018.gada 10.maija lēmumu Nr./numurs/ par papildus parādnieka pārstāvjiem tika noteikti /pers. G/, /pers. H/ un no pārstāvjiem pieprasīts nodot visu prasītāja mantu un dokumentus. Pieprasītā manta un dokumenti netika nodoti. Prasītāja mantas konstatēšanai, administrators apkopoja publiskajās datu bāzēs pieejamo informāciju. Kā vienīgā prasītāja manta konstatēta 629 SIA "/Nosaukums C/" kapitāla daļas, kuru kopējā nominālvērtība ir EUR 89 318,00, bet pieteikti un atzīti kreditoru prasījumi kopā EUR 380 179,76. Apkopojot prasītāja maksātnespējas lietas materiālus, zemesgrāmatas un komercreģistra datus, administrators konstatēja, ka parādnieka pārstāvis īsi pirms prasītāja maksātnespējas procesa pasludināšanas ir iesaistījis prasītāju darījumos, kas tai radījuši zaudējumus, un tādēļ lūdz tiesu atzīt šos darījumus par spēkā neesošiem. Administrators noskaidroja, ka ir noslēgti divi darījumi, kuriem nav ekonomiska pamatojuma un kuri ir radījuši zaudējumus prasītājam, tas ir, prasītājam piederošo SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļu atsavināšana atbildētājam /pers. E/ un atcēlējs līgums, ar kuru prasītājs atteicās no prasības pret SIA "/Nosaukums B/", pēc /datums/Aizdevuma līguma un /datums/Hipotēkas līguma. Saskaņā ar ierakstiem komercreģistrā prasītājam laikā no 2016.gada 13.septembra līdz 2017.gada 26.oktobrim piederēja 10 (50%) SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļas. Otrs SIA "/Nosaukums B/" dalībnieks bija fiziskā persona /pers. E/, kuram piederēja atlikušie 50% no sabiedrības kapitāla daļām. No 2017.gada 12.oktobra SIA "/Nosaukums B/" dalībnieku reģistra nodalījuma Nr./numurs/ izriet, ka prasītājam piederošās 10 /Nosaukums B/ kapitāla daļas nodotas /pers. E/, kurš kļuva par 100% SIA " /Nosaukums B/" kapitāla daļu īpašnieku. Administrators konstatēja, ka ne ilgāk kā četrus mēnešus pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas parādnieka pārstāvis atsavināja prasītājam piederošās SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļas /pers. E/. Saskaņā ar komercreģistra datiem, SIA "/Nosaukums B/" saimnieciskā darbība saistīta ar būvmateriālu, būvkonstrukciju ražošanu un citu betona, ģipša un cementa izstrādājumu ražošanu, kā arī būvniecībai paredzēto betona izstrādājumu ražošanu. Iepazīstoties ar SIA "/Nosaukums B/" saimnieciskās darbības gada pārskatiem redzams, ka SIA "/Nosaukums B/" ar reālu saimniecisko darbību nenodarbojas jau vairākus gadus. Savukārt no zemesgrāmatu ierakstiem par nekustamo īpašumu /adrese A/, kurā reģistrēta SIA "/Nosaukums B/ "juridiskā adrese, izriet, ka tas pieder pašai SIA "/Nosaukums B/". Administrators secināja, ka SIA "/Nosaukums B/" vienīgā funkcija ir turēt īpašumā nekustamo īpašumu. Saskaņā ar zemesgrāmatas ierakstiem nekustamajam īpašumam par labu prasītājam līdz 2017.gada 22.septembrim bija reģistrēti šādi apgrūtinājumi: 1) aizlieguma atzīme SIA "/Nosaukums B/" bez prasītāja rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām; 2) nostiprināta hipotēka par labu prasītājam 200 000 *euro* apmērā ar procentu likmi 6% gadā. Hipotēka uz nekustamo īpašumu par labu prasītājam 2016.gada 9.septembrī ierakstīta zemesgrāmatā, pamatojoties uz /datums/aizdevuma līgumu un /datums/hipotēkas līgumu. Pamatojoties uz 2017.gada 20.septembra nostiprinājuma lūgumu Nr./numurs/, abi minētie apgrūtinājumi dzēsti. Tādējādi varētu pieņemt, ka SIA "/Nosaukums B/" ir atgriezusi prasītājai aizdevumu, tomēr, pārbaudot prasītājas norēķinu kontu pārskatus, redzams, ka ne SIA "/Nosaukums B/", ne arī kāds cits SIA /Nosaukums B/ vietā nav atgriezis šo aizdevumu prasītājam. Administratoram nav nodoti dokumenti, kas liecinātu, ka SIA "/Nosaukums B/" būtu bijuši kādi prasījumi pret prasītāju, kas pieļautu ieskaitu. Administrators secināja, ka starp prasītāju un SIA " /Nosaukums B/" neilgi pirms prasītāja maksātnespējas procesa pasludināšanas, laikā no /datums/līdz 2017.gada 20.septembrim, noslēgta vienošanās, ar kuru prasītāja atteicās no savām prasījuma tiesībām pret SIA "/Nosaukums B/" (atcēlējs līgums). Administratora ieskatā tika noslēgti fiktīvi darījumi, lai pasargātu SIA "/Nosaukums B/" nekustamo īpašumu no jebkādu prasījumu vēršanas pret to. Godprātīgu darījumu gadījumā prasītāja lietvedībā būtu jābūt šo darījumu apstiprinošiem dokumentiem un attiecīgai naudas plūsmai prasītāja norēķinu kontā, no kuriem, veicot pilnu prasītāja dokumentu un mantas inventarizāciju, administrators varētu gūt pārliecību par šo darījumu tiesiskumu un ekonomisko pamatojumu. Šajā lietā administratoram nav nodoti prasītāja dokumenti, un, iepazīstoties ar prasītāja norēķinu konta pārskatiem, redzams, ka tie neatspoguļo naudas plūsmu, kas pamatotu minēto darījumu ekonomisko vērtību. Abi darījumi – kapitālā daļu atsavināšana un atcēlējs līgums – ir savstarpēji saistīti un slēgti ar nodomu, lai pasargātu SIA "/Nosaukums B/" un tās nekustamo īpašumu no jebkādu prasītājas kreditoru prasījumu vēršanas pret to. Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 1.punktu, administratoram ir pienākums izvērtēt parādnieka darījumus un celt tiesā prasību par attiecīgā darījuma atzīšanu par spēkā neesošu neatkarīgi no šā darījuma veida, ja tas noslēgts četrus mēnešus pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un tādējādi parādniekam ir nodarīti zaudējumi neatkarīgi no tā, vai persona, kurai par labu darījums noslēgts, ir vai nav zinājusi par zaudējumu nodarīšanu kreditoriem. Prasītājam piederošo SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļu atsavināšanas rezultātā neapšaubāmi ir radīts prasītājas mantas samazinājums.

Turklāt prasītājai radītie zaudējumi neaprobežojas tikai ar tai piederošo SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļu vērtību, bet gan ar pametumu, kurš tai radies, zaudējot tiesības, kuras tai piešķirtu 50% no SIA "/Nosaukums B/" daļām, tai skaitā, bet ne tikai- tiesības piedalīties mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā. Proti, prasītājai kā SIA "/Nosaukums B/" 50% daļu īpašniecei būtu tiesības pretendēt uz atbilstošu daļu no tai piederošās mantas, tai skaitā- nekustamā īpašuma. Tādējādi zaudējums, kurš radīts prasītājai ar SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļu atsavināšanu neaprobežojas ar šo kapitāla daļu nominālo vērtību, un būtu vērtējams zaudēto tiesību, kuras piešķirtu 50% daļas no SIA "/Nosaukums B/", kontekstā.

[1.2] Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, Civillikuma 1770.pantu, prasītājs lūdza : 1) atzīt darījumu, uz kura pamata SIA "/Nosaukums A/" piederošās SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļas atsavinātas par labu /pers. E/ par spēkā neesošu; 2) atzīt SIA "/Nosaukums A/" īpašuma tiesības uz SIA "/Nosaukums B/" 11.-20.kapitāla daļām, 3) atzīt darījumu, ar kuru SIA "/Nosaukums A/" atteikusies no prasījuma tiesībām pret SIA "/Nosaukums B/", kuras izriet no /datums/aizdevuma līguma un /datums/hipotēkas līguma par spēkā neesošu; 4) ierakstīt hipotēku Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/SIA "/Nosaukums B/" nekustamajam īpašumam /adrese/, kadastra Nr./numurs B/par labu SIA "/Nosaukums A/" pamatojoties uz /datums/aizdevuma līgumu un /datums/hipotēkas līgumu, EUR 200 000 apmērā ar procentu likmi 6% gadā, 5)ierakstīt aizlieguma atzīmi Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/SIA "/Nosaukums B/" nekustamajam īpašumam /adrese/, ar kuru aizliegts bez SIA "/Nosaukums A/" rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām.

[2] Prasības pieteikumā ietverts pieteikums par prasības nodrošināšanu.

[2.1] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses A.Maļinovskas 2018.gada 27.jūlija lēmumu pieteikums par prasības nodrošināšanu apmierināts ierakstot aizlieguma atzīmi Latvijas Republikas Uzņēmuma reģistra Komercreģistrā uz /pers. E/ piederošajām SIA "/Nosaukums B/" 11.-20.kapitāla daļām, aizliedzot /pers. E/ bez prasītāja rakstiskas piekrišanas kapitāla daļas jebkādā veidā atsavināt, dāvināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu un/vai saistību tiesībām un ierakstīta aizlieguma atzīme Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/SIA "/Nosaukums B/" nekustamajam īpašumam /adrese/, aizliedzot bez prasītāja rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu jebkādā veidā atsavināt, dāvināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu un/vai saistību tiesībām.

[3] Lietā saņemts atbildētāja /pers. E/ 2019.gada 11.janvāra paskaidrojums, kurā norādīts, ka celto prasību uzskata par nepamatotu un noraidāmu. Kopš 2004.gada 23.novembra, t.i., no komercsabiedrības dibināšanas viņam pieder SIA "/Nosaukums B/" 100% pamatkapitāla daļas. SIA "/Nosaukums B/" galvenais aktīvs ir padomju laikā celtā rūpnīca /vieta/. Rūpnīcas darbības atjaunošanai starp prasītāju un SIA "/Nosaukums B/" tika panākta vienošanās par finansējuma piesaisti. Lai nodrošinātu vienošanās izpildi, atbildētājam tika pieprasīts izdot prasītājai 50% pamatkapitāla daļu, ko atbildētājs arī izdarīja. Tomēr solītā rūpnīcas darbības atjaunošana nenotika, jo prasītāja nenodrošināja finansējumu. Atbildētājs brīdināja, ja viņam netiks atgrieztas SIA " /Nosaukums B/" 50% pamatkapitāla daļas, atbildētājs ies uz policiju kriminālprocesa ierosināšanai. Ja daļas iegūtas faktiski bez atlīdzības un finansējuma rūpnīcas darbības atjaunošanai, tad tā ir krāpšana. Prasītāja pārstāvis, paskaidroja, ka nebija mērķis izkrāpt daļas , tādēļ labprātīgi atgrieza atbildētājam īpašumu –SIA "/Nosaukums B/" kapitāla daļas. 2016.gada 31.decembrī SIA "/Nosaukums B/" visu 100 % pamatkapitāla daļu vērtība varēja būt EUR 1 952 774, attiecīgi 50 % vērtība –EUR 976 387.

[4] Lietā saņemts atbildētāja-SIA "/Nosaukums B/" 2019.gada 9.janvāra paskaidrojums, kurā norāda, ka celto prasību uzskata par nepamatotu un noraidāmu. Starp SIA "/Nosaukums B/" un prasītāju bija panākta vienošanās par ķieģeļu rūpnīcas darbības atjaunošanu /adrese/. Prasītājs uzdevās par investoru un bija gatavs ieguldīt projektā savus naudas līdzekļus un piesaistīt kredītiestādes finansējumu. Projekta īstenošanas laikā noskaidrojās, ka prasītāja rīcībā nav nepieciešamā finansējuma, kā arī tas nespēj finansējumu piesaistīt. Prasītāja atteicās no turpmākās projekta īstenošanas, tādēļ arī tika dzēsta prasībā minētā hipotēka.

[5] Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 23.augusta lēmumu lietā kā trešā persona bez patstāvīgiem prasījumiem pieaicināts /pers. C/.

[6] Lietā saņemts trešās personas bez patstāvīgiem prasījumiem /pers. C/ 2020.gada 12.marta paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību pret /pers. E/ un SIA "/Nosaukums B/" uzskata par nepamatotu un lūdza prasību noraidīt pilnībā.

[7] Atbildētāja/pers. E/ pārstāve –zvērināta advokāte Vita Tanasi 2020.gada 7.augusta paskaidrojumā norādīja, ka 2016.gada 6.septembrī starp /pers. E/ kā pārdevēju un SIA "/Nosaukums A/" kā pircēju, kā arī /pers. C/ kā galvinieku tika noslēgts kapitāla daļu pirkuma līgums. Atbilstoši pirkuma līguma noteikumiem /pers. E/ pārdeva un SIA "/Nosaukums A/" nopirka 50% no pamatkapitāla daļām SIA "/Nosaukums B/". Saskaņā ar Pirkuma līguma noteikumiem pirkuma maksa tika noteikta EUR 1420,00. /datums/starp /pers. E/, SIA "/Nosaukums A/" un /pers. C/ tika noslēgts Kapitāla daļu pirkuma līguma Atcēlējs līgums. Atbilstoši šī līguma 6.punktam, /pers. E/ apņēmās atmaksāt SIA "/Nosaukums A/" pirkuma maksu EUR 1420,00 līdz 2020.gada 31.decembrim. Līdz ar to prasījuma tiesībām nav iestājies izpildes termiņš. Prasība pret atbildētāju /pers. E/ pamatota ar zaudējumiem un Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 1.punktu. Tomēr ar darījumu nav nodarīti zaudējumi, jo prasītājs pilnībā atgūs samaksāto pirkuma maksu. Līdz ar to prasības pieteikums šai daļā nav pamatots un ir noraidāms.

[8] SIA "/Nosaukums B/" pārstāvis-zvērināts advokāts Ivars Rudziks 2020.gada 7.augusta paskaidrojumā norādīja, ka celtā prasība ir nepamatota un ir noraidāma turpmāk izklāstīto apsvērumu dēļ. Starp SIA "/Nosaukums B/" un prasītāju tika panākta vienošanās par ķieģeļu rūpnīcas darbības atjaunošanu /adrese/. Prasītājs uzdevās par investoru, kas bija gatavs ieguldīt projektā gan naudu, gan piesaistīt kredītiestādes finansējumu. Projekta īstenošanai /pers. E/ piekrita atsavināt SIA "/Nosaukums B/" 50% no pamatkapitāla daļām investoram SIA "/Nosaukums A/". 2016.gada 6.septembrī starp /pers. E/ kā pārdevēju un SIA "/Nosaukums A/" kā pircēju un /pers. C/ kā galvinieku tika noslēgts Kapitāla daļu pirkuma līgums. Projekta īstenošanas laikā noskaidrojās, ka prasītāja rīcībā nav nepieciešamā finansējuma. SIA "/Nosaukums A/" atteicās no turpmākās projekta īstenošanas un /datums/tika noslēgts Kapitāla daļu pirkuma līguma Atcēlējs līgums. Saskaņā ar līguma 6.punktu /pers. E/ apņēmās atmaksāt SIA "/Nosaukums A/" pirkuma maksu EUR 1420,00 līdz 2020.gada 31.decembrim. Starp pusēm nav noticis bezatlīdzības darījums vai tāds darījums, kura rezultātā būtu nodarīti zaudējumi prasītājam, jo norādīts, ka pirkuma maksa tiks atmaksāta. 2016.gada 6.septembrī starp SIA "/Nosaukums B/" kā aizņēmēju, SIA "/Nosaukums A/" kā kreditoru un /pers. C/ kā galvinieku tika noslēgts aizdevuma līgums, saskaņā ar kuru SIA "/Nosaukums B/" tika izsniegts aizdevums EUR 108284,47 apmērā. Ņemot vērā to, ka paša prasītāja iniciatīvas dēļ, turpmākās investīcijas tika pārtrauktas, puses vienojās, ka SIA "/Nosaukums B/" atmaksās aizdevumu ieķīlājot objektu kredītiestādē vai piesaistot citu investoru. Tomēr tas neizdevās, jo īpašumam ir trešo personu apgrūtinājumi. /datums/tika noslēgts Aizdevuma līguma Pārjaunojuma līgums, saskaņā ar kuru aizdevumu EUR 108284,47 apmērā SIA "/Nosaukums B/" apņēmās atmaksāt SIA "/Nosaukums A/" līdz 2020.gada 31.decembrim. Pie šādiem apstākļiem prasījumi atzīstami par nepamatotiem un ir noraidāmi.

[9] 2022.gada 13.septembrī prasītāja pārstāvis iesniedza grozījumus prasībā un lūdza /pers. C/ lietā pieaicināt kā atbildētāju.

[9.1] Ar Daugavpils tiesas 2022.gada 13.septembra lēmumu /pers. C/ lietā pieaicināts kā atbildētājs.

[10] Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis uzturēja celto prasību pilnībā un norādīja, ka detalizētus paskaidrojumus jau sniedzis iepriekš, prasības pamatojums nav mainījies. Prasītāja pārstāvis lūdza apmierināt prasību.

[11] /pers. C/ kā atbildētāja-SIA "/Nosaukums B/" pārstāvis un kā atbildētājs prasību neatzina. Tiesai paskaidroja, ka prasība pilnībā nepamatota. Nekādi zaudējumi SIA "/Nosaukums A/" nav nodarīti. Līgumu atcelšana neradīja zaudējumus SIA "/Nosaukums A/". Lūdza prasību noraidīt.

[12] Atbildētājs/pers. E/ uz lietas izskatīšanu neieradās, par neierašanās iemesliem tiesai neziņoja. Par tiesas sēdes laiku un vietu likumā noteiktajā

kārtībā ir paziņots. Ņemot vērā to, ka /pers. E/ uz lietas izskatīšanu nav ieradies un nav ziņojis par neierašanās iemesliem, tiesa atzina, ka atbildētājs nav ieradies uz lietas izskatīšanu neattaisnojošu iemeslu dēļ un atzina par iespējamu izskatīt lietu nepiedaloties /pers. E/.

Motīvu daļa

[7] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas noteikumiem, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

[9] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 12.februāra spriedumu SIA "/Nosaukums A/" pasludināta par maksātnespējīgu un par administratoru iecelts administrators /pers. B/.

[10] Maksātnespējas likuma 65.panta pirmās daļas 6.punktā noteikts, ka pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas administrators atgūst debitoru parādus un veic tiesiskas darbības citas parādnieka mantas atgūšanai.

[11] Prasītāja pārstāvis norāda, ka īsi pirms SIA "/Nosaukums A/" maksātnespējas pasludināšanas prasītājs ir iesaistīts darījumos, ar kuriem prasītājam nodarīti zaudējumi.

[12] No lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem izriet, ka 2016.gada 6.septembrī starp /pers. E/ kā pārdevēju un SIA "/Nosaukums A/" kā pircēju un /pers. C/ kā galvinieku noslēgts Kapitāla daļu pirkuma līgums. Saskaņā ar līguma (f) punktu un 1.1) punktu, pārdevējs pārdod, bet pircējs pērk 50% no sabiedrības kapitāla daļām, ko atbilstoši ierakstiem Komercreģistrā uz šī līguma parakstīšanas dienu veido 10 sabiedrības kapitāla daļas ar vienas daļas nominālvērtību 100,00 LVL (viens simts lati). Saskaņā ar līguma 2.1.punktu, pirkuma maksa noteikta EUR 1420,00.

[13] 2016.gada 6.septembrī starp SIA "/Nosaukums B/" kā aizņēmēju, kuru pārstāv tās valdes loceklis /pers. C/ un SIA "/Nosaukums A/" kā kreditors, kuru pārstāv tās /amats/ /pers. G/, un /pers. C/ kā galvinieku, noslēgts Aizdevuma līgums. Saskaņā ar līguma 1.1.punktu, kreditors apņemas līgumā noteiktajā kārtībā izsniegt aizņēmējam un aizņēmējs apņemas pieņemt aizdevumu 108287,47 EUR apmērā. Līguma 5.1.punktā noteikts, ka aizņēmējs par aizdevuma lietošanu maksā kreditoram procentus. Līdzēji ir aprēķinājuši un vienojas, ka par aizdevuma lietošanu maksājami aizdevuma lietošanas procenti 6% no simta gadā .

[14] 2016.gada 6.septembrī starp SIA /Nosaukums B/ kā ķīlas devēju un SIA "/Nosaukums A/" kā ķīlas ņēmēju noslēgts Hipotēkas līgums un ieķīlāts nekustamais īpašums /adrese A/.

[15] /datums/starp SIA "/Nosaukums B/" kā aizņēmēju, SIA "/Nosaukums A/" kā kreditoru un /pers. C/ kā galvinieku noslēgts /datums/aizdevuma līguma Pārjaunojuma līgums, saskaņā ar kuru aizņēmējs apņemas atmaksāt kreditoram aizdevumu EUR 108 287,47 līdz 2020.gada 31.decembrim.Saskaņā ar līguma 6.punktu, noteikts, ka ar šo līgumu tiek atcelts 2016.gada 6.septembrī starp aizņēmēju kā ķīlas devēju un kreditoru kā ķīlas ņēmēju noslēgtais hipotēkas līgums. Līguma 8.punktā paredzēts, ka ar šo līgumu galvinieks tiek atbrīvots no pienākuma atbildēt (galvojuma) kreditoram par aizņēmēja saistību izpildi.

[16] /datums/starp /pers. E/ kā pārdevēju un SIA "/Nosaukums A/" kā pircēju un /pers. C/ kā galvotāju noslēgts Kapitāla daļu pirkuma Atcēlējs līgums, saskaņā ar kuru līdzēji vienojas atcelt /datums/noslēgto Kapitāla daļu pirkuma līgumu. Saskaņā ar līguma 6.punktu pārdevējs apņemas atmaksāt pircējam pirkuma maksu 1420,00 EUR līdz 2020.gada 31.decembrim.

[17] Prasītājs lūdza atzīt par spēkā neesošu /datums/noslēgto /datums/aizdevuma līguma Pārjaunojuma līgumu un /datums/Kapitāla daļu pirkuma līguma Atcēlēju līgumu. Savus apsvērumus darījumu apstrīdēšanai prasītāja pārstāvis pamatojis uz Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 1.un 2.punktu un Civillikuma 1770.pantu.

[17.1] Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 1. un 2.punkts paredz, ka administratoram ir pienākums izvērtēt parādnieka darījumus un celt tiesā prasību par attiecīgā darījuma atzīšanu par spēkā neesošu neatkarīgi no šā darījuma veida, ja tas noslēgts:

1) pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas vai četrus mēnešus pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un tādējādi parādniekam ir nodarīti zaudējumi neatkarīgi no tā, vai persona, ar kuru vai kurai par labu darījums noslēgts, ir vai nav zinājusi par zaudējumu nodarīšanu kreditoriem;

2) triju gadu laikā pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un tādējādi parādniekam ir nodarīti zaudējumi, turklāt persona, ar kuru vai kurai par labu noslēgts darījums, zināja vai tai bija jāzina par šādu zaudējumu nodarīšanu.

Maksātnespējas likuma 96.panta otrajā daļā noteikts, ja darījums, ar kuru nodarīti zaudējumi parādniekam, ir noslēgts ar ieinteresētajām personām attiecībā pret parādnieku vai šo personu labā, uzskatāms, ka šīs personas ir zinājušas par zaudējumu nodarīšanu, ja tās nepierāda pretējo.

[17.2] Tiesa secina, ka Maksātnespējas likuma 96.panta tvērumā nepieciešams konstatēt šādus priekšnoteikumus darījuma atzīšanai par spēkā neesošu: 1) ir noslēgts darījums; 2) darījums noslēgts likumā noteiktajā laika posmā; 3) ar darījumu nodarīti zaudējumi parādniekam un kreditoriem; 4) darījuma puses ir zinājušas par zaudējumu nodarīšanu (darījums slēgts ar ieinteresēto personu (sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas apkopojuma „Tiesu prakse lietās par darījumu apstrīdēšanu un zaudējumu piedziņu no parādnieka pārstāvjiem maksātnespējas procesu ietvaros" 9.lpp.).

[17.3] Maksātnespējas likumā nav ietverta zaudējumu definīcija, kas būtu piemērojama, vērtējot apstrīdētos darījumus, līdz ar to zaudējumu tiesiskā sastāva noteikšanai piemērojams Civillikuma 1770.pants. Tiesību doktrīnā, atklājot minētās tiesību normas saturu, atzīts, ka ar jēdzienu „zaudējums" jāsaprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī peļņas atrāvumu, papildu izdevumus vai citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas *(sk. Civillikuma komentāri. Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga, Mans Īpašums, 1998, 267.lpp.)*. Tādējādi jebkurš civiltiesiskā pārkāpuma rezultātā radies mantiski novērtējams zudums uzskatāms par zaudējumu Civillikuma 1770.panta izpratnē. Arī Senāta 2017.gada 26.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-20/2017 norādīts, ka, ņemot vērā maksātnespējas procesa mērķi un principus, tostarp maksimāli apmierināt kreditoru prasījumus, par zaudējumiem uzskatāmas jebkuras kaitīgās sekas, kas samazina parādnieka mantu vai palielina parādnieka saistības. Respektīvi, par zaudējumiem var būt gan reāls mantas samazinājums, gan pasīvu palielinājums, ja tie kavē kreditoru iespējas gūt apmierinājumu no parādnieka mantas.

[18] Tiesa secina, ka nav strīda, ka starp pusēm bija noslēgti darījumi, pamatojoties uz kuriem, atbildētājiem- /pers. E/ un SIA "/Nosaukums B/" bija jāveic maksājumi par labu prasītājam, tas ir, ar /datums/noslēgto /datums/aizdevuma līguma Pārjaunojuma līgumu, SIA "/Nosaukums B/" bija apņēmusies līdz 2020.gada 31.decembrim atmaksāt SIA "/Nosaukums A/" aizdevumu EUR 108 287,47 apmērā. Saskaņā ar /datums/Kapitāla daļu pirkuma līguma Atcēlēju līgumu /pers. E/ bija apņēmies līdz 2020.gada 31.decembrim atmaksāt SIA "/Nosaukums A/" kapitāla daļu pirkuma maksu EUR 1420,00. Pierādījumi par saistību izpildi nav iesniegti, līdz ar ko tiesa secina, ka augstāk norādīto darījumu rezultātā prasītājam ir nodarīti zaudējumi samazinot prasītāja mantu un naudas līdzekļus, kurus varētu izmantot kreditoru prasījumu segšanai.

[19] Tiesa konstatē, ka darījumi noslēgti četrus mēnešus pirms SIA "/Nosaukums A/" maksātnespējas, tas ir, Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajā terminā līdz maksātnespējas procesa pasludināšanas dienai. Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 1.pantu, maksātnespējas mērķis ir veicināt maksātnespēja subjekta maksātnespējas atjaunošanu un aizsargāt kreditoru kopuma intereses parādnieka maksātnespējas gadījumā. Atbilstoši šim mērķim ir jātulko un jāpiemēro Maksātnespējas likuma noteikumi, kas regulē parādnieka, kuram pasludināts maksātnespējas process, noslēgto darījumu apstrīdēšanu. Tiesa atzīst, ka ar noslēgtajiem darījumiem nodarīti zaudējumi parādniekam un kreditoriem, jo

iespējas gūt apmierinājumu no parādnieka mantas būtu lielākas, ja attiecīgie darījumi netiktu noslēgti un ir tiesisks pamats šādu darījumu apstrīdēšanai Maksātnespējas likuma 96.pantā noteiktajā kārtībā.

[20] Atbildētāju apgalvojumam, ka ar /datums/noslēgtajiem darījumiem tika atjaunots iepriekšējais stāvoklis, kāds bija pusēm pirms 2016.gada 6.septembra tiesa nepiekrīt, jo prasītājs-SIA "/Nosaukums A/" ne vien nav atguvis darījumos ieguldītos naudas līdzekļus, bet nav arī saņēmis aizdevuma līgumā pielīgtos procentus. Atbildētāju argumenti par pušu mutvārdu vienošanos un darījumu noslēgšanas apstākļiem kā arī liecinieka /pers. G/ sniegtā liecība neatspēko faktu, ka prasītājam darījumu rezultātā ir nodarīti zaudējumi.

[21] Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka saskatāmas visas Maksātnespējas likuma 96.pantā noteiktās pazīmes darījumu atzīšanai par spēkā neesošiem.

[22]Tiesa secina, ka darījumu apstrīdēšanas būtība maksātnespējas tiesībās balstās uz kreditoru kopuma interešu aizsardzības principu, tāpēc administratora celtā prasība ir vērsta uz tāda tiesiskā stāvokļa atjaunošanu, kāds būtu pastāvējis, ja /datums/līgumi nebūtu noslēgti. Tādēļ vienlaikus ar /datums/līgumu atzīšanu par spēkā neesošiem, prasītājam ir atjaunojamas īpašuma tiesības uz SIA "/Nosaukums B/" 10 kapitāla daļām, ierakstāma hipotēka Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/SIA "/Nosaukums B/" nekustamajam īpašumam /adrese/, kadastra Nr./numurs B/par labu SIA "/Nosaukums A/" atbilstoši /datums/aizdevuma līgumu un /datums/hipotēkas līguma nosacījumiem, EUR 200 000 apmērā ar procentu likmi 6% gadā un ierakstāma aizlieguma atzīme Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/SIA "/Nosaukums B/" nekustamajam īpašumam /adrese/, ar kuru aizliegts bez SIA "/Nosaukums A/" rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām atbilstoši /datums/Hipotēkas līguma nosacījumiem.

[23] 2022.gada 29.septembrī sagatavotajā prasības pieteikumā līdz ar sākotnējiem prasījumiem, prasītāja pārstāvis lūdza atzīt par spēkā neesošu ar /datums/datēto un ar /datums/parakstīto SIA "/Nosaukums B/" dalībnieku reģistra nodalījumu Nr./numurs/. Ņemot vērā to, ka tiesa atzinusi par spēkā neesošu /datums/Kapitāla daļu pirkuma līguma Atcēlēju līgumu, tad visi darījumi, kas slēgti uz šī līguma pamata nav spēkā esoši un nav nepieciešams ar spriedumu noteikt, ka spēkā neesošs ir /datums/SIA "/Nosaukums B/" dalībnieku reģistra nodalījums Nr./numurs/.

[24] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu, prasītājs atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts labā.

[25] Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa paredz, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

[25.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 4.punktu no atbildētājiem vienādās daļās par labu valstij jāpiedzen valsts nodeva EUR 70,00 apmērā, tas ir, no /pers. E/ EUR 23,33, no /pers. C/ 23,33, no SIA "/Nosaukums B/" EUR 23,34 un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētājiem vienādās daļās ir jāpiedzen ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 30,09 apmērā, tas ir no katra atbildētāja-EUR 10,03.

[26] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājiem ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 92.-97., 193., 204.[1]pantiem, tiesa,

nosprieda:

maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" prasību pret /pers. E/, sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem apmierināt.

Atzīt par spēkā neesošu /datums/Kapitāla daļu pirkuma līguma Atcēlēju līgumu, kas noslēgts starp /pers. E/ kā pārdevēju, SIA "/Nosaukums A/" kā pircēju un /pers. C/ kā galvotāju par /datums/Kapitāla daļu pirkuma līguma atcelšanu.

Atzīt SIA "/Nosaukums A/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašuma tiesības uz 50% (piecdesmit procentiem) no SIA "/Nosaukums B/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kapitāla daļām, tas ir, ir 10 (desmit) kapitāla daļām atbilstoši /datums/Kapitāla daļu pirkuma līgumam.

Atzīt par spēkā neesošu /datums/noslēgto /datums/aizdevuma līguma Pārjaunojuma līgumu, kas noslēgts starp SIA "/Nosaukums B/" kā aizņēmēju, SIA "/Nosaukums A/" kā kreditoru un /pers. C/ kā /amats/ par aizdevuma EUR 108287,47 apmērā atmaksāšanu, /datums/Hipotēkas līguma atcelšanu un galvinieka atbrīvošanu no aizņēmēja saistību izpildes.

Ierakstīt hipotēku Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/SIA "/Nosaukums B/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ nekustamajam īpašumam /adrese/, kadastra Nr./numurs B/par labu SIA "/Nosaukums A/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ atbilstoši /datums/Aizdevuma līguma un /datums/Hipotēkas līguma nosacījumiem, EUR 200 000 apmērā ar procentu likmi 6% gadā.

Ierakstīt aizlieguma atzīmi Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/SIA "/Nosaukums B/" reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ nekustamajam īpašumam /adrese/, ar kuru aizliegts bez SIA "/Nosaukums A/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām atbilstoši /datums/Hipotēkas līguma nosacījumiem.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 23,33 (divdesmit trīs euro, 33 centi). Samaksa veicama kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C33483218 C-1235-22 un maksājumu apliecinošo dokumentu tiesas noteiktajā termiņā iesniegt Daugavpils tiesā.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par labu valstij valsts nodevu EUR 23,34 (divdesmit trīs euro, 34 centi). Samaksa veicama kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C33483218 C-1235-22 un maksājumu apliecinošo dokumentu tiesas noteiktajā termiņā iesniegt Daugavpils tiesā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods,/personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 23,33 (divdesmit trīs euro, 33 centi). Samaksa veicama kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C33483218 C-1235-22 un maksājumu apliecinošo dokumentu tiesas noteiktajā termiņā iesniegt Daugavpils tiesā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,03 (desmit euro, 3 centi). Samaksa veicama kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C33483218 C-1235-22 un maksājumu apliecinošo dokumentu tiesas noteiktajā termiņā iesniegt Daugavpils tiesā.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,03 (desmit euro, 3 centi). Samaksa veicama kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C33483218 C-1235-22 un maksājumu apliecinošo dokumentu tiesas noteiktajā termiņā iesniegt Daugavpils tiesā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods,/personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10,03 (desmit euro, 3 centi). Samaksa veicama kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot

iemaksas mērķi: valsts nodeva civillietā Nr.C33483218 C-1235-22 un maksājumu apliecinošo dokumentu tiesas noteiktajā termiņā iesniegt Daugavpils tiesā.

Noteikt /pers. E/, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" un /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, tas ir, 2022.gada 20.decembra, iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2022.gada 20.decembrī.

Tiesnese I.Vaivode.

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu